

อาเซียน : สิ่งท้าทายใหม่และการปรับตัว

รวีวรรณ ขำพล¹

ชื่อเรื่อง	อาเซียน : สิ่งท้าทายใหม่และการปรับตัว (ASEAN : An Adjustment for New Challenges)
บรรณาธิการ	สุริชัย หวันแก้ว และ อุกฤษฏ์ ปัทมานันท์
ฉบับพิมพ์	พิมพ์ครั้งที่ 1
ข้อมูลการพิมพ์	กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548
จำนวนหน้า	353 หน้า ตาราง แผนที่ ภาพประกอบ
ISBN	974-13-3388-9
ราคา	300 บาท

ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าเห็นหนังสือเกี่ยวกับอาเซียนจะมีความสนใจเป็นพิเศษ เพราะหนังสือที่เกี่ยวกับอาเซียนมีไม่มากนัก และโดยมากมักจะ

เป็นการสรุปข้อมูลด้านต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียนเสียส่วนใหญ่ สำหรับหนังสือ “อาเซียน : สิ่งท้าทายใหม่และการปรับตัว” ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของสถาบัน

¹ บรรณารักษ์ 6 ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ

เอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเล่มนี้นับว่าน่าสนใจมาก เพราะผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลใหม่ๆ และศึกษาการปรับตัวของประเทศสมาชิกต่างๆ ในอาเซียน คือ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว กัมพูชา และพม่า

ศาสตราจารย์ ดร.สุภางค์ จันทวานิช ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกล่าวไว้ในคำนำว่า

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของนานาชาติและภูมิภาคต่างๆ อาเซียนได้รับแรงท้าทายใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ในเวลาเดียวกันอาเซียนเองก็มีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลาด้วย ไม่เพียงแค่นั้น การตอบสนองทางนโยบายของผู้นำประเทศ วิสัยทัศน์ และปฏิภริยาต่างๆ จากภาคประชาชนและองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ ก็เป็นแนวโน้มใหม่ๆ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอาเซียนด้วย

หนังสือเล่มนี้ได้สะท้อนให้เห็นมุมมองของผู้วิจัยต่อความเปลี่ยนแปลงในอาเซียน ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ความมั่นคง สิ่งแวดล้อม และมนุษยธรรม ยกตัวอย่างเช่น ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของอาเซียน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีปัญหาที่ท้าทายสำหรับภูมิภาคนี้ 2 ประการสำคัญ คือ

1. การนำแผนปฏิบัติการไปปฏิบัติอย่างจริงจังในระดับประเทศสมาชิก
2. อาเซียนจำเป็นต้องมีความเข้มแข็ง ทั้งในด้านความร่วมมือเชิงนโยบายระหว่างประเทศสมาชิก และการนำภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีการนำเสนอตารางแนวทางการทำงานของอาเซียนต่อปัญหาการลักลอบค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การฟอกเงิน การก่อการร้าย

อาชญากรรมข้ามชาติทางเศรษฐกิจ และอาชญากรรมทางไซเบอร์ ซึ่งในแต่ละด้านนั้นผู้วิจัยได้มีการนำเสนอ 3 ประเด็นคือ ความร่วมมือ การดำเนินการ และหน้าที่ความรับผิดชอบ

ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวของประเทศสมาชิกต่อปัญหาต่าง ๆ นั้น ผู้วิจัยนำเสนอแยกเป็นประเทศ ตัวอย่างเช่น

ประเทศอินโดนีเซีย ผู้วิจัยกล่าวว่าวิกฤตการณ์ทางการเงินในเอเชียเมื่อปี 1997 ได้สร้างความเสียหายต่อพื้นฐานทางการเมืองและสังคมของอินโดนีเซีย ทำให้กระบวนการสร้างความ เป็นประชาธิปไตยต้องหยุดชะงัก เนื่องจากรัฐบาลต้องเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในประเทศ และต้องปรับตัวต่อวิกฤตการณ์ทางการเงิน นอกจากนี้ยังมีเหตุการณ์ระเบิดที่บาห์ลี 12 ตุลาคม 2545 ซึ่งส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศอย่างมาก

นอกจากประเทศอินโดนีเซียแล้ว ผู้วิจัยยังนำเสนอการปรับตัวของประเทศอื่นๆ ที่น่าสนใจ อาทิ มาเลเซียสู่สหัสวรรษใหม่ เวียดนาม: ยุทธศาสตร์ใหม่หลังวิกฤตเศรษฐกิจ พม่ากับวิกฤตการณ์ในอาเซียน และสิ่งท้าทายอาเซียนในสหัสวรรษใหม่ : กรณีศึกษากัมพูชา เป็นต้น ซึ่งแต่ละบทความเขียนโดยนักวิจัยผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้ผู้อ่านได้รับสาระความรู้ที่น่าเชื่อถือและได้รับข้อมูลรอบด้านมากยิ่งขึ้น

ในส่วนท้ายเล่มยังมีภาคผนวกเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของแต่ละประเทศในอาเซียน คำศัพท์เกี่ยวกับอาเซียน และลำดับเหตุการณ์สำคัญๆ ที่เกิดขึ้นในโลกและในภูมิภาคอาเซียน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2520 - 2546 ไว้เป็นคลังความรู้ของผู้อ่านอีกด้วย

